

rijksuniversiteit
groningen

Lesson study organiseren voor het hele team

Ester Moraal
8 mei 2018

Doel

- › Na deze workshop kun je bij de organisatie van een Lesson Study-cyclus voor een heel schoolteam:
 - organisatorische aandachtspunten noemen
 - creatieve oplossingen bedenken om om te gaan met de beperkingen die ontstaan door onderwijstijd

Ubbo Emmius Maarsdreef

- 500 leerlingen
- Vmbo tl, havo en vwo 1 en 2
- 35 docenten

2014 - 2015

- Er was al een jaarplan
- Tijd om te kijken en te luisteren:
 - Wie werken hier?
 - Waar zijn mensen goed in?
 - Wat is nodig voor de duurzame professionalisering van deze docenten?

Voorwaarden voor professionalisering in scholen

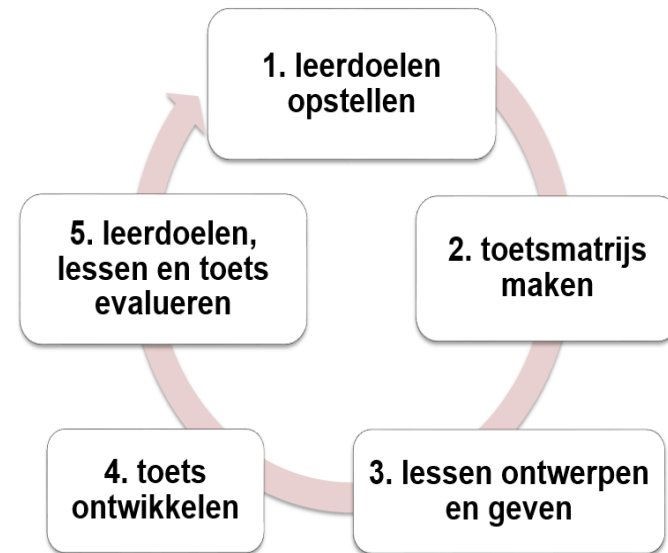
- › Schoolorganisatorische voorwaarden die bepalend zijn voor het slagen van professionaliseringsinterventies op scholen (Imants & Van Veen, 2010):
 - leiderschap
 - tijd
 - het creëren van een professionele leergemeenschap
 - een cultuur om te leren

Vraag: Welke (professionaliserings)interventies zou je inzetten op grond van deze gegevens en de schets van de school? Noem 2 interventies en de reden waarom je denkt dat ze gaan werken

2015 - 2016

- Leerdoelen voor alle vakken op alle niveaus concreet uitschrijven
- Training ‘ontwerpen van onderwijs’
- ‘Mini lesson study’:
 - samen een les voorbereiden
 - docent achterin de eigen klas, teamleider of directeur ervoor
 - docent observeert wat leerlingen leren
 - samen de les evalueren

2016 - 2017

‘Curriculum alignment’ en consensus over een goede les en goed docentschap:

- Lessen ontwerpen op basis van leerdoelen
- ICALT observatietraining

Professionele cultuur:

- Training ‘feedback geven’
- ICALT observaties door alle docenten
- Lesson study voor een groep docenten (vrijwillig)

2017 - 2018

- › Lesson study voor alle docenten (verplicht)
- › Zorg voor **TIJD**:
 - Duidelijk afgebakende en gereserveerde tijd voor professionele ontwikkeling ontbreekt vaak (Day, Sammons, Stobart, Kington, & Gu, 2007).
 - Versnippering leidt ertoe dat de professionaliseringstijd in de normjaartaken van docenten niet efficiënt wordt besteed (Kennedy, 2008; Steinert, Klieme, Maag Merki, Döbrich, Halbheer & Kunz; 2006).

Hoe organiseer je dat?

Een oplossing

- › Doorloop hetzelfde proces op twee dagen (bv dinsdag en donderdag) zodat alle parttimers kunnen deelnemen
- › Ga creatief om met [onderwijstijd](#): ga na voor welke thema's je kunt werken met bijvoorbeeld afstandsonderwijs of zelfstudie onder toezicht van onderwijsassistenten of ouders

M1A Afdeling 30-10-2017

	ma. 30-10	di. 31-10	wo. 01-11	do. 02-11	vr. 03-11
1	08:25 ZGR Gs M14	Presentatievaardigheden	08:25 HDS Du M21		08:25 WSH Mr M11
2	09:15 VHT Mu M07		09:15 GRH Wi M23	09:15 SBT Lo M01	09:15 PSJ En M21
3	10:05 GRH Rek M24		10:05 DLM Ne M12	10:05 SBT Lo M01	10:05 WSH N&T M03a
4	11:15 OTN Bvha M05		11:15 ZGR Gs M18	11:15 PTS N&G M05	11:15 WSH N&T M03a
5	12:05 NTJ Ak M15	12:05 HDS Du M16	12:05 GRH Wi M23	12:05 PTS N&G M05	12:05 MNR GI M16
6	13:20 GRH Wi M24	13:20 HDS Du M16		13:20 GRH Wi M24	13:20 PTS N&G M04
7	14:10 KMH Bvte M05	14:10 WSH lokaal Bgu M16		14:10 PSJ En M13	14:10 DLM Ne M13
8				15:00 PSJ En M13	

Voorbeeld van een traject (1/2)

- › start van het jaar: uitleg over Lesson Study en groepen vormen rondom onderwerpen
- › week 40: onderzoeksvraag formuleren (7^e en 8^e)
 - lesuitval op donderdag
- › week 44: onderzoeksles voorbereiden (1^e t/m 4^e)
 - alternatieve onderwijstijd op dinsdag en donderdag
- › week 45: onderzoeksles geven en nabespreken (7^e en 8^e)
 - 6^e uur eindigt eerder i.v.m. klaarzetten
 - extra onderwijstijd op dinsdag, lesuitval op donderdag
- › week 46: onderzoeksles aanpassen (1^e)
 - lesuitval op dinsdag en donderdag

Voorbeeld van een traject (2/2)

- › week 48: 2^e onderzoeksles geven en nabespreken (7^e en 8^e)
 - extra onderwijstijd op dinsdag, lesuitval op donderdag
- › week 50: presentatie van de resultaten (8^e)
 - lesuitval op donderdag

Organisatorische aandachtspunten

Terugblik

- › Na deze workshop kun je bij de organisatie van een Lesson Study-cyclus voor een heel schoolteam:
 - organisatorische aandachtspunten noemen
 - creatieve oplossingen bedenken om om te gaan met de beperkingen die ontstaan door onderwijstijd

rijksuniversiteit
groningen

Vragen?

Ester Moraal
e.moraal@rug.nl
050 - 3632000

